

Prezentujemy katalog wybranych obowiązków lekarza wraz z przykładami.

1	Obowiązek wykonywania zawodu w sposób należyty
czyli zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, z dostępnymi metodami i środkami zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób, z zasadami etyki zawodowej oraz z należytą starannością.	Lekarz mający skomplikowany przypadek konsultował się z innymi lekarzami-autorami artykułów w prasie branżowej w zakresie możliwości zastosowania nowej metody leczenia.	Lekarz nie skierował pacjenta na dodatkowe badania, mimo że nie był do końca pewien postawionej diagnozy.
2	Obowiązek udzielania pomocy lekarskiej
w każdym przypadku, gdy zwłoka w jej udzieleniu mogłaby spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia.	Lekarz zdezynfekował i zaszył głęboką ranę uda, mimo że pacjent znajdował się pod wpływem alkoholu i obrażał go podczas zabiegu.	Lekarz odmówił udzielenia pierwszej pomocy pacjentowi będącemu pod wpływem narkotyków, który trafił na szpitalny oddział ratunkowy z poważnym urazem głowy.
3	Obowiązek udzielania pacjentowi przystępnej informacji o jego stanie zdrowia
czyli m.in. o rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych, leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu, jak też o możliwych powikłaniach.	Lekarz, poproszony przez pacjenta, żeby rozwinął opis rozpoznania, uczynił to, posługując się przykładami i porównaniami.	Lekarz nie wyjaśnił pacjentowi na czym będzie polegała wybrana metoda leczenia, tłumacząc, że pacjent nie jest w stanie zrozumieć zagadnień medycznych.
4	Obowiązek uzyskania zgody od pacjenta
poza wyjątkowymi przypadkami, każda interwencja lekarska wymaga zgody pacjenta. Jeżeli jest to zabieg chirurgiczny albo metoda leczenia stwarza podwyższone ryzyko dla pacjenta, zgoda powinna być udzielona na piśmie.	Lekarz odmówił przeprowadzenia badania siedemnastoletniego pacjenta bez jego zgody, mimo nalegań rodziców.	Podczas cesarskiego cięcia doszło do pęknięcia macicy. Aby uchronić pacjentkę przed ryzykiem przy kolejnej ciąży, podwiązano pacjentce jajniki bez jej zgody.
5	Obowiązek poszanowania intymności i godności osobistej pacjenta	Lekarz, chcąc przekazać pacjentowi informację o zdiagnozowaniu nowotworu, zaprosił go do swojego gabinetu.	Lekarz głośno omawiał dolegliwości związane z układem moczowym pacjentki na wieloosobowej sali, nie zwracając uwagi na jej skrzępowanie.
6	Obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu	Lekarz przeprowadził zabieg operacyjny znanego polityka. Pytany przez dziennikarzy o szczegóły dotyczące jego stanu zdrowia, odmówił udzielania bliższych informacji.	Lekarz omawiał podczas spotkania towarzyskiego stan zdrowia znanej aktorki, która była jego pacjentką.
7	Obowiązek prowadzenia indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta	Lekarz odnotował w dokumentacji pacjenta nie tylko zakres przeprowadzonych badań i rozpoznanie, ale też wyraźnie wpisał zalecenia lekarskie jakie pacjent otrzymał, zanotował ustną zgodę pacjenta oraz informację o skutkach podjętej przez niego decyzji	Lekarz zlecił wypełnienie dokumentacji medycznej pacjenta pielęgniarce, nie skontrolował w żaden sposób wpisu.
8	Obowiązek orzekania o stanie zdrowia określonej osoby po uprzednim, osobistym jej zbadaniu	Lekarz odmówił wypisania recepty na leki bez zbadania pacjenta. Nie przekonały go argumenty pacjenta, że „zawsze bierze to samo”.	Lekarz uległ prośbie kobiety, która w imieniu męża prosiła o wypisanie mu zwolnienia lekarskiego.
9	Obowiązek wskazania alternatywnej możliwości uzyskania świadczenia w sytuacji skorzystania z tzw. klauzuli sumienia
fakt powstrzymania się od wykonania świadczeń zdrowotnych niezgodnych z sumieniem lekarza oraz wskazanie innego miejsca świadczenia muszą być odnotowane w dokumentacji.	Lekarz nie chciał uczestniczyć w zabiegu in-vitro, poinformował o tym swojego pracodawcę i zaproponował zastępstwo kolegi.	Lekarz odmówił wypisania pacjentce tabletek antykoncepcyjnych i wyprosił ją z gabinetu.

Jak powinna wyglądać zgoda pacjenta i jaki jest jej cel? Poniżej kilka praktycznych informacji wraz z przykładami.

1 Co to jest?

- oświadczenie woli pacjenta
- ma charakter odwołalny: pacjent może ją cofnąć przed rozpoczęciem leczenia
- ma charakter jednostronny: do jej ważności nie jest potrzebna zgoda lekarza

2 Formy wyrażenia zgody przez pacjenta:

- ustna
- dorozumiana (wyrażona poprzez zachowanie pacjenta)
- pisemna

3 Kiedy zgoda musi być pisemna?

- kiedy dotyczy eksperymentu medycznego
- kiedy dotyczy zabiegu operacyjnego lub metody leczenia/diagnostyki stwarzającej podwyższone ryzyko dla pacjenta

4 Kiedy można udzielać świadczeń bez zgody pacjenta?

- jeżeli wymaga on niezwłocznej pomocy lekarskiej, a ze względu na stan zdrowia lub wiek nie może wyrazić zgody i nie ma możliwości porozumienia się z jego przedstawicielem ustawowym lub opiekunem faktycznym, lekarz konsultuje się z innym lekarzem i odnotowuje tę sytuację w dokumentacji pacjenta.

Np.

- pacjent nieprzytomny przewieziony do szpitala z wypadku;
- niemowlę w stanie zagrożenia życia, z którego rodzicami nie można się skontaktować.

5 Kiedy zgoda samego pacjenta nie wystarczy?

- kiedy jest małoletni albo ubezwłasnowolniony: wtedy zgodę wyraża jego przedstawiciel ustawowy/opiekun prawny/opiekun faktyczny/sąd opiekuńczy

Ubezwłasnowolniony pacjent twierdził, że pobranie krwi na pewno mu zaszkodzi. Jego opiekun stwierdził jednak, że to konieczne i pozwolił lekarzowi na pobranie krwi.

- kiedy ukończył 16 lat albo jest ubezwłasnowolniony, lecz zdolny z rozeznaniem wypowiedzieć się o udzielanym świadczeniu zdrowotnym: wtedy konieczna jest zgoda równoległa, pacjenta i przedstawiciela/opiekuna/sądu opiekuńczego

Rodzice przywieźli siedemnastolatka na badania krwi pod kątem zbadania zawartości alkoholu. Lekarz wstrzymał się z badaniem do momentu wyrażenia zgody także przez samego pacjenta.

6 W poszukiwaniu złotego środka, czyli co powinna zawierać zgoda

- rodzaj zabiegu, jakiemu ma się poddać pacjent wraz ze wskazaniem wybranej metody przeprowadzania zabiegu
- oświadczenie pacjenta o zapoznaniu go z:
 - przebiegiem zabiegu
 - typowymi i przewidywalnymi możliwymi powikłaniami,
 - nietypowymi powikłaniami
 - ryzykiem zabiegu
 - następstwami zabiegu
- własnoręczny podpis pacjenta i datę
- dane lekarza uzyskującego zgodę

7 Dlaczego tak ważne jest uzyskanie od pacjenta zgody?

- legalizuje działania lekarza: nawet jeżeli zabieg bez zgody pacjenta zostanie przeprowadzony prawidłowo, pacjent może pozwać lekarza o naruszenie dóbr osobistych

Lekarz uznał, że nie jest konieczne uzyskanie zgody pacjenta na dodatkowe badanie, bo nie będzie ono bardziej inwazyjne niż poprzednie. Pacjent po wyjściu ze szpitala pozwał lekarza o naruszenie jego dobra osobistego w postaci prawa do wyrażenia zgody.

- w postępowaniu sądowym to lekarz musi udowodnić, że uzyskał zgodę pacjenta na dane świadczenie zdrowotne

Pacjent pozwał lekarza, zarzucając mu popełnienie błędu medycznego. Pełnomocnik pacjenta zwrócił uwagę na fakt, że w dokumentacji medycznej brakuje informacji o zgodzie pacjenta. Lekarz nie był w stanie udowodnić, że uzyskał zgodę. Sąd uznał brak zgody za dodatkowy argument za zarządzeniem odszkodowania za błąd medyczny.

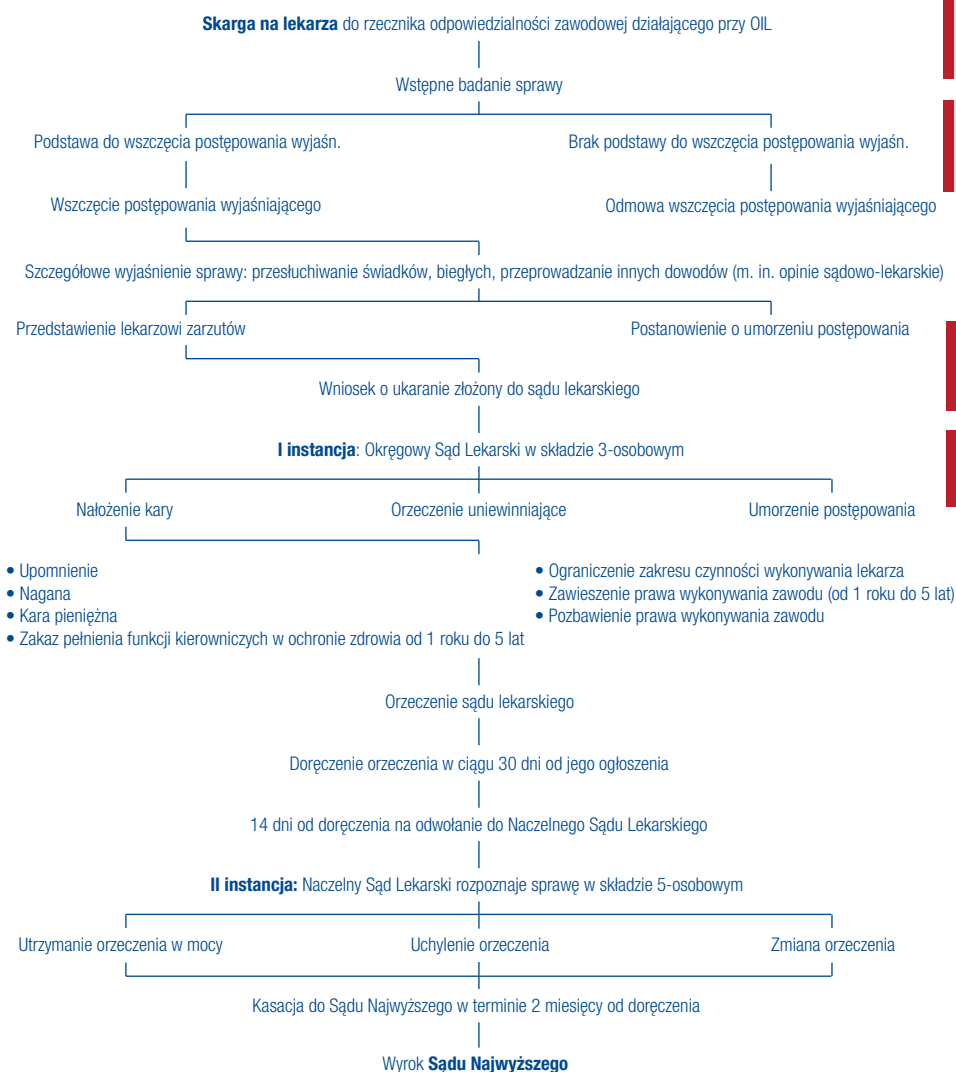
- ryzyko tego, że świadczenie się nie powiedzie przechodzi na pacjenta, który wyraził zgodę

Pacjent złożył do sądu pozew o odszkodowanie od lekarza, twierdząc, że ten popełnił błąd podczas operacji. Sąd szczegółowo analizował postępowanie lekarza. Stwierdził, że działał on zgodnie z procedurami i uzyskał pisemną zgodę – oddalił powództwo pacjenta.

Drogi lekarzu, poniżej szereg wskazówek jak zachować się w przypadku postępowań związanych z ewentualnym błędem.

! UWAGA: Postępowania są od siebie niezależne, co znaczy, że mogą się toczyć równocześnie, może być prowadzone kilka albo tylko jedno z nich!

1 Postępowanie dyscyplinarne

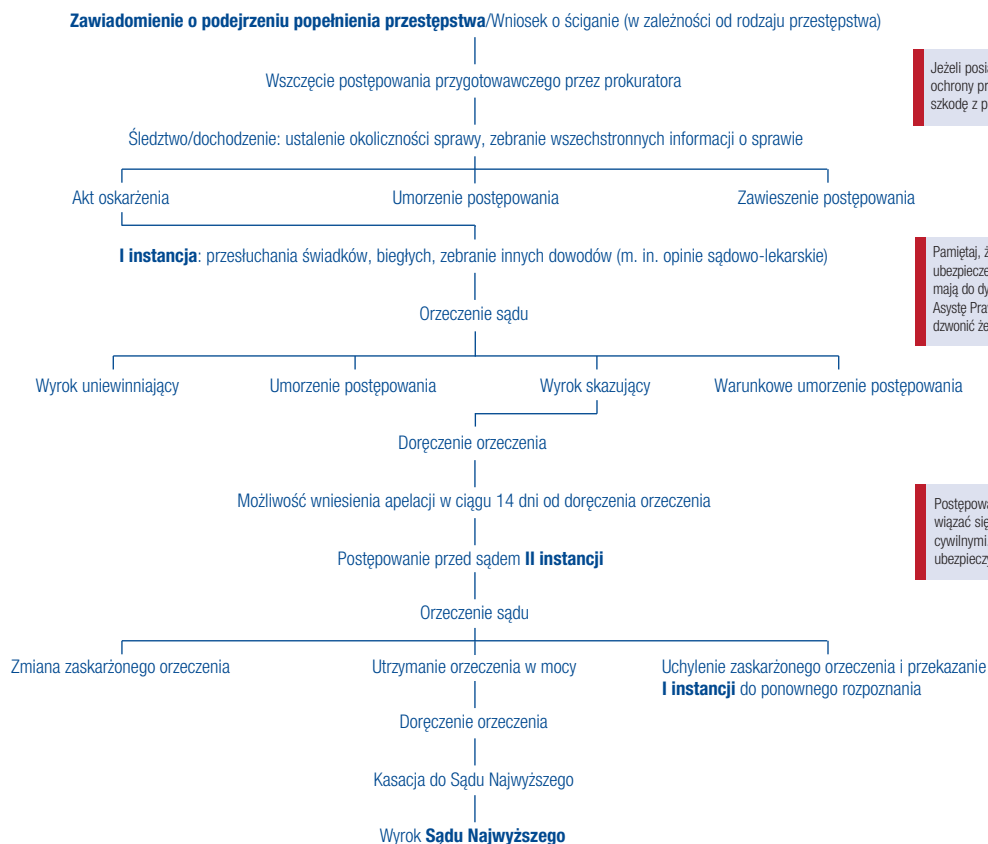
Jeżeli posiadasz ubezpieczenie ochrony prawnej, zadzwoń do Telefonicznej Asysty Prawnej!

Zawiadom swojego ubezpieczyciela o tym postępowaniu.

Pamiętaj, że zgodnie z prawem masz obowiązek udostępnić dokumenty sądowi dyscyplinarnemu.

Jeżeli posiadasz ubezpieczenie ochrony prawnej, zgłoś szkodę z polisy!

2 Postępowanie karne

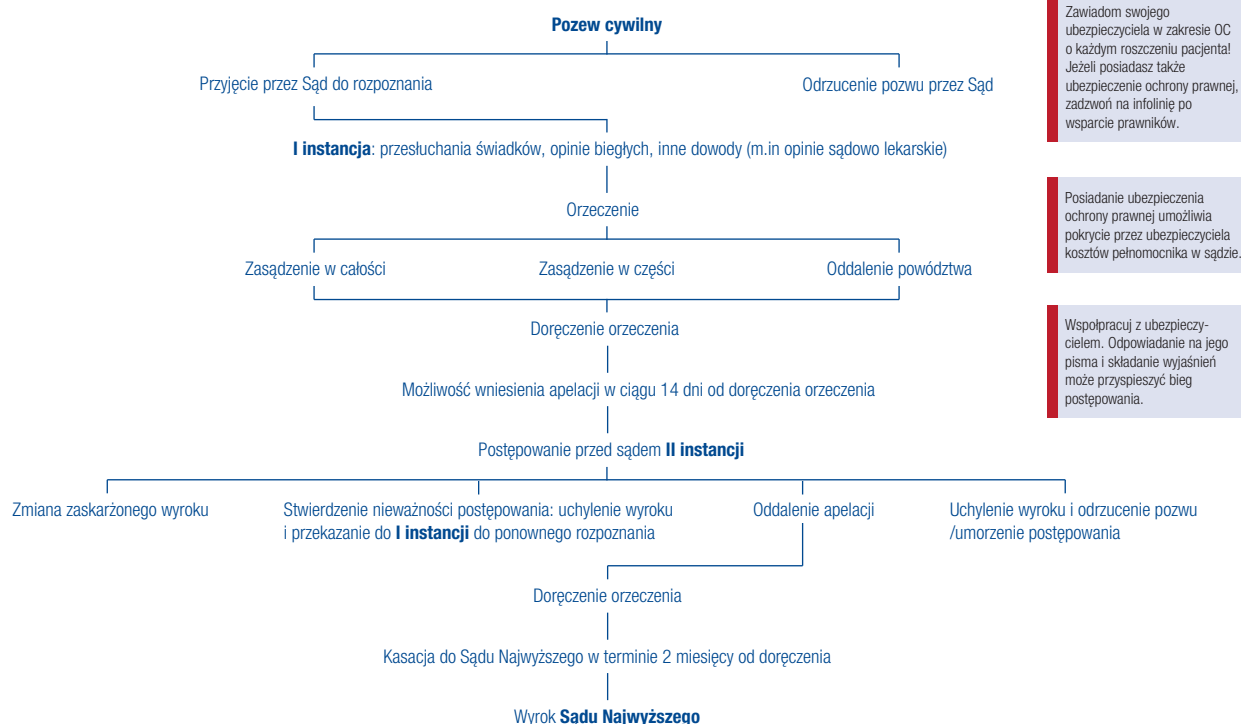

Jeżeli posiadasz ubezpieczenie ochrony prawnej, zgłoś szkodę z polisy!

Pamiętaj, że posiadacze ubezpieczenia ochrony prawnej mają do dyspozycji Telefoniczną Asystę Prawną. Nie bój się dzwonić żeby rozwiać wątpliwości.

Postępowanie karne może wiązać się także z roszczeniami cywilnymi. Zawiadom swojego ubezpieczyciela o każdym z nich!

3 Postępowanie cywilne

Zawiadom swojego ubezpieczyciela w zakresie OC o każdym roszczeniu pacjenta! Jeżeli posiadasz także ubezpieczenie ochrony prawnej, zadzwoń na infolinię po wsparcie prawników.

Posiadanie ubezpieczenia ochrony prawnej umożliwia pokrycie przez ubezpieczyciela kosztów pełnomocnika w sądzie.

Współpracuj z ubezpieczycielem. Odpowiadanie na jego pisma i składanie wyjaśnień może przyspieszyć bieg postępowania.